

20.11.2020

KESKON LAUSUNTO LÄÄKELAIN MUUTOKSIIN: LÄÄKEHUOLLON SÄÄTELYN KESKITYTTÄVÄ LÄÄKETURVALLISUUTEEN JA SAATAVUUTEEN – AINOASTAAN KOKONAISUUDISTUS TUO HYÖTYJÄ KULUTTAJILLE SEKÄ VALTIONTALOUDELLE

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja koskien hallituksen esitysluonnosta lääkelain (395/1987) sekä siihen liittyvien asetusten muuttamisesta.

Keskon näkemyksen mukaan lääkkeiden myynnin sääntelyn tulee olla tarkkaa ja yksityiskohtaista - lääketurvallisuuden ja lääkkeiden saatavuuden turvaamiseksi. Pidämme tärkeänä, että sääntely keskittyy turvallisuuden, saatavuuden ja palvelun laadun varmistamiseen.

Muissa Pohjoismaissa apteekkimarkkinaa ja lääkejakelua on uudistettu 2000-luvulla. Nyt esitetyt laki- ja asetusmuutokset pitävät Suomen yli 30-vuotta vanhan sääntelyn lähes muuttumattomana. **Riittävä tietopohja on kuitenkin olemassa lääkejakelun kokonaisuudistuksen toteuttamiselle jo istuvan hallituksen ohjelman puitteissa, hyödyttämään niin lääkkeiden käyttäjiä kuin vahvistamaan julkista taloutta.**

Suomessa on viime vuosina julkaistu useita ansiokkaita kokonaiselityksiä apteekkimarkkinan ja lääkejakelun uudistamisesta. PTY:n vuonna 2018 toimeksiantama [Lääkejakeluselvitys – Apteekkitoiminnan uudistamisen suuntaviivat](#) painotti lääkejakelun uudistamisen tarvetta ja sääntelyn tuomista lähemmäs muun terveydenhuollon tavoitteita ja sääntelyä. Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) 11.11.2020 julkaisema *Apteekkimarkkinoiden kehittäminen* -selvitys antaa selkeät ja keskinäisriippuvaiset askelmerkit apteekkimarkkinan kehittämiseksi.

Kaiken kaikkiaan lääkehuollossa tulisi siirtyä muun terveydenhuollon kanssa yhtenevään sääntelyyn, jossa kaikilla laatu-, turvallisuus- ja ammattitaitovaatimukset täyttävillä toimijoilla on mahdollisuus toimia palveluntarjoajina. Omistusta koskevan sääntelyn keventäminen ei muuta lääketurvallisuutta, lääkkeiden saatavuutta tai ammattitaitoisen farmaseuttisen palvelun saantia. Farmaseuttinen asiantuntemus voidaan turvata säätämällä henkilöstön pätevyysvaatimuksista, kuten muussa terveydenhuollossa toimitaan.

Lääkehuollon kustannukset ovat Suomessa kestävämmällä tasolla. Lääkehoitojen kehittymisen ja Euroopan nopeimmin ikääntyvän väestön vuoksi lääkehuollon kustannuspaine jatkaa kasvuaan. Osakeyhtiöpohjainen omistus tuottaisi kustannussäästöjä ja parempaa palvelua asiakkaalle, mahdollistaa toimialan välttämättömät investoinnit ja modernisoi sitä kautta suomalaista apteekki-alaa. Nykyinen, henkilöomistukseen sidottu apteekkijärjestelmä on liian jäykkä vastaamaan muun muassa digitalisaation mahdollisuuksiin, uusiin lääkehoitoihin tai muuttuviin asiakatarpeisiin.

Uskomme, että monipuolisemmalla omistusrakenteella lääkkeiden myynti ja jakelu kehittyy nykyistä paremmin. Henkilöyhtiöihin perustuvan järjestelmän tilalle tarvitaan malli, joka takaa maantieteellisesti laajan asiointiverkoston ja pitkät aukioloajat varmistamaan palvelujen saatavuutta tulevaisuudessa.

**Kaikissa muissa Pohjoismaissa
apteekkimarkkinaa on uusittu, jonka
myötä lääkesaatavuus on parantunut
eikä lääketurvallisuus ole heikentynyt**